

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, szerda 1909. szeptember 15.

206. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Via dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Lefelé a lejtőn.

Egy havi statisztika.

Amikor az a szürke füzet havonként megjelenik, már nem is várunk — mert tudjuk, hogy nem is várhatunk — tőle mást, mint írott bizonyosságot fejlődő nyomorúságunknak, országunk, népünk pusztulásának.

Most megint megjelent a statisztikai hivatal egy füzet, tehát megint tudjuk, mennyit haladtunk lefelé a lejtőn; ezáltal ez év július havában. Mert természetesen most is csak lefelé haladtunk. Kevesebb volt a haláleset, gyarapodott a születések száma és mégis lefelé haladtunk.

A magyar anyák termékenysége, a közegészségügy fejlődése nem tudja pótolni azt a nagyarányú és állandó, sőt egyre nagyobbodó vérvesztést, melyet a nagy gazdasági pangás okoz és amelyet kivándorlás néven ismerünk és siratunk.

És a jövőre még sötétebbé teszi a kilátást, hogy arra az erőpróbára sincs oly nagy mértékben kilátás, amely ma még valamelyest enyhíti a mai állapot súlyosságát. Ijesztő mértékben csökken a házasságkötések száma, hiába bizunk majd a magyar anyák sokat emlegetett termékenységében, a magyar anyák nem akarnak többé — vagy ha akarnának — magyar anyák lenni, a sanyaru kereseti viszonyok folytán nem akad, aki merjen párjuknak vállalkozni s így egy család eltartásának ma s nálunk különösen nehéz gondját vállalni.

Vagy talán vállalják, de ott, ahol ez a család a magyarság számára elveszett, ott, ahová a kecsesgető jobb munkaviszonyok csábítják ki a munkabíró magyarokat s ahol aztán ezek a jobb viszonyok nem csak hogy nem gátjai, de egyenesen előmozdítói a családalapításnak.

Ez mondják el a statisztika számadatai most július hónapról. Hogy a születések száma több volt 2972-el a tavalyi júliushoz képest, viszont a halálozás csökkent 2087-el, úgy a természetes szaporodás száma 5059-cel növekedett tavaly júliushoz képest.

Az év első hét hónapjában ez a szaporodás 12.947-re megy fel.

Ellenben most jön a mérleg másik, sötét oldala, melyet a statisztikai hivatal e szavakkal mutatott be:

Az 1908. év július havához képest erősen növekedett a kivándorlás, amennyiben 1908. júliusban 2101 volt a kivándorlók száma, az emelkedés e hónapban Magyarországon és a társországokban egyaránt igen jelentékeny volt.

Mintha félnének kimondani, mennyire jelentékeny. Kivándorolt ugyanis ez év júliusában a statisztikai hivatal tudomása és híradása szerint 4535 egyén, tehát jóval több, mint kétszerese a tavalyi summának. Háte csakugyan igen jelentékeny. És igen szomorú.

Kiegészíti ezt a sötét képet a házassági statisztika. Az idei esztendő első hét hónapjában 6468-cal volt kevesebb a házasságkötések száma mint tavaly ugyanezen időben.

Szóljunk részletekről is?

Mondjuk el, hogy a gümőkórnak 5474 áldozata volt egy hónap alatt s nem kiméltek bennünket egyéb nyavalyák sem? Mondjuk el, hogy az alsófehérvármegyei Sorostély községnek 13 halottja közül 6, az udvarhelyvármegyei Székelydobó községnek 13 halottja közül 7 kanyarónak esett áldozatul?

Hogy tehát közegészségügyünkön van bizony még sok fejleszteni való. Mert ilyen halálozási arányszámokat csak úgy tudunk elképzelni, ha azokban a községekben nincs orvos, sőt talán a szomszéd községben sincs.

Mond a szürke füzet még egyet, hogy az anyaországban öt törvényhatóság, a társországokban pedig egy törvényhatóság veszteséggel zárta le az 1909-ik évi július havi népesedési mérlegét.

Itt is tartunk immár. Vajjon hová jutunk még?

A viszonyosság és a magyar érdek.

A magyar közgazdaságon megint rugtak egyet Ausztriában. Az osztrák államvasutak igazgatósága utasította az anyag- és leltárberendezési osztályokat, hogy a talpfaversenytergályalásoknál csak osztrák fából készült talpfákra vonatkozó ajánlatokat vegyenek figyelembe. A többi ajánlat indokolás nélkül mellőzendő. Hogy ez az utasítás mit jelent Magyarországra az gyönyörűen megvilágítja az az egy faktum, hogy tavaly 143.705 métermázsas talpfát szállítottunk Ausztriába. Most már persze nem fogunk. Mert hisz talpfára vasutnak van szüksége s Ausztriában is a vasúthálózat tulnyomó része az állam kezében van. Azt sem igen kell különben bizonyítani, hogy a magánvasutak megpláne előnyben fogják részesíteni az osztrák ajánlatokat a külföldiekkel, tehát a magyarokkal szemben is, hiszen őket nem kötelezi semmi velünk szemben, mint az osztrák államvasutat. Hallottunk ugyanis valamikor a kiegyezés egy pontjáról, melyben a két kormány — az osztrák és magyar — megegyezett abban, hogy pályázatoknál a viszonyosság követelményei szerint fognak eljárni. Nem tudjuk, igaz volt-e az erről a pontról szóló híradás. Ha igaz volt, akkor az osztrák kormány felrugta a megállapodást, tönkretéve ezzel egy virágzó magyar közgazdasági ágat, megfosztva nemcsak sok magyar vállalkozót s közvetve az országot is a haszontól, de megfosztva ki tudja hány munkást a mindennapi kenyértől is. Jól tudjuk, hogy nem az osztrák kormány dolga arról gondoskodni, hogy a magyar munkás itthon megéljen, de a magyar kormánynak tán mégis gondjai közé kellene, hogy tartozzék ez is. Ha tehát van az a bizonyos titkos megállapodás, akkor annak haladéktalanul érvényt kell

szerezni. S ha nincs? Ha nincs akkor újra kint, milyen kitűnő az a kiegyezés, melyet a „nemzeti” kormány kötött Ausztriával, milyen kitűnően gondoskodott benne a magyar érdekek oltalmáról és milyen kitűnően gondoskodik minden téren arról, hogy a magyar munkás kéz itthon leljen munkát, a magyar munkaerő itthon tudjon érvényesülni.

UJDONSÁGOK.

— A budapesti gyorsvonat késése.

Mint lapunk távirati rovatában olvasható, a délelőtti tíz órai gyorsvonatot Somogy-Szob állomás mellett baleset érte. A pályaudvaron a gyorsvonatra várakozók között nagy ijedséget keltett a hír, hogy a vonat csak nagy késéssel fog megérkezni. A városban riasztó hírek terjedtek el s mindenki szerencsétlenségről beszélt. A hírek azonban szerencsére túlzottaknak bizonyultak, mert a gyorsvonat pontban fél három órakor minden nagyobb baj nélkül ötödfél óras késéssel berobogott a pályaudvarra.

— Halálozás. Minach János tengerész

kapitány, a toscanai IV. Ferdinand rend lovagja tegnapelőtt 87 éves korában cantridai villájában meghalt. Az elhunyt, aki fáradhatatlan szorgalommal munkálkodott, mindenkor köztisztviselőként állott. Holttestét cantridai villájából voloscai villájába szállították, ahonnan ma délután temették el nagyszámu előkelő gyászoló közönség jelenlétében a voloscai temetőben levő családi sírboltba. A megboldogultban Minach Antal, a révhivatal főtisztviselője éves atyját gyászolja.

— Elítélt késelő gyümölcskereskedő.

Tudvalevőleg a múlt évi november hónap elején Stella János 35 éves barletai gyümölcskereskedő a Corsia Deákon megtámadta Sirotyich Paszkál gyümölcskereskedő társaságában levő Brunn Anna nevű sógornőjét s úgy őt, mint kísérőjét késsel megszurkálta. Brunné súlyosan és Sirotyich könyebben sérült meg. A késelés ügyében tegnap tartották meg a tárgyalást a törvényszéken. Brunné és Sirotyich részéről Maylender dr. a vádlott részéről pedig Barcich dr. ügyvéd jelent meg. Kihallgatták először Stellát azután Brunné leányát és végre Brunnet meg Sirotyichot. A késelő kereskedőt súlyos testi sértés büntette miatt három havi börtönre és 200 korona, továbbá becsületsértésért 100 korona pénzbüntetésre ítélték. Kötelezték egyúttal fájdalom díj és az összes költségek, mint egy 400 korona megfizetésére. Az ügyész és védők az ítélethez hozzájárultak s így az ítélet jogerős lett.

— Török kikötővizsgálat. A török haditengerészeti hajóhad Douglas Gamble admirális vezetésével, mint a fiumei török konzulatus értesül, legközelebb a Márvány tengerről Szíriába indul, hogy az ottani kikötőket megvizsgálja.

— **Incidens a színházban.** A Teatro Feniceben tegnap este a Vig özvegy előadását kellemetlen incidens zavarta meg. Nikolics Lujza és Mozzatti Adalgira, a társulat két művésznője ugyanis az első felvonás végén a karzaton összeszólalkozott s Nikolics a vitakozás hevében egy sörös poharat vágott társnője fejéhez, akit azonnal elborított a vér. A színházi szolga hívására Beusterin rendőrtiszt kihallgatta a két színésznőt s az esetről jegyzőkönyvet vett fel. Minthogy Mozzatti kijelentette, hogy nem kívánja Nikolics megbüntetését, Beusterien a további eljárást beszüntette. Mozzatti sérülése nyolc napon belül meggyógyul.

— **Volt rendőrkapitány a rendőrség előtt.** A sannicoloi rendőri kirendeltség augusztus hatodikán feljelentést tett Dolzani Attilio nyugalmazott rendőrfőkapitány ellen, hogy sannicoloi telkén, ahol villája is van, fabarakot építtetett, amelyet tizenöt—husz napszámossnak ad bérbe. A feljelentés szerint Dolzani a munkásokat nem jelentette be a rendőrségen. A rendőrség bünyői osztálya a feljelentés ügyében ma tartotta meg a tárgyalást, amelyen Dolzani Attilio nyugalmazott rendőrfőkapitány helyett Eisler Fülöp dr. ügyvéd jelent meg. Megjelent továbbá a panaszolt Károly nevű fia is, aki apja nevében beadványt adott át, amelyben Dolzani védelmét adta elő. A beadvány szerint Dolzani a fabarakot mintegy négy hónappal ezelőtt Knezevics György nevű munkásnak adta bérbe havi harminc korona bérleti összegért, majd annak távozása után Timics Péter torpedógyári munkás vette bérbe a barakkot fenti bérösszegért s azután mintegy tizenöt-husz munkásnak adta albérletbe. Minthogy az albérloket részint a kerületi betegsegítő pénztár, részint munkaadójuk jelenti be, Dolzani feleslegesnek tartotta az újabb bejelentést. A tárgyaláson Dorsich, a rendőrbírószék vezetője azt igyekezett megállapítani, hogy a Knezevics, illetőleg Tomics féle megállapodás mikor jött létre, a feljelentés előtt avagy azután? továbbá, hogy Tomics mekkora összeget követel az albérloktől. Minthogy a rendőrség szükségesnek tartotta az albérlok kihallgatását is, a tárgyalást elhalasztotta.

— **Színésztárgyalás.** Megirtuk, hogy Fattorini az olasz operett társulat tagja késével három helyen megszurta Angelini nevű színész társát. A késelés ügyében ma akarták megtartani a tárgyalást a járásbírószégen. Fattorini azonban állítólag elhagyta a várost s így a tárgyalást bizonytalan időre el kellett halasztani.

— **Vérengző vőlegény.** Tegnap a késő esti órákban a városi kórházba szállították Rutar Giovanna 18 éves Jabci-jelsane községi (istriai) illetőségű leányt, aki testének több részén össze-vissza volt szurkálva. Halavanja dr. inspekciós orvos megállapította, hogy a szerencsétlen leány hasát 2 és 5 centiméter szélességű mély szurás érte, úgy, hogy a belek egy része is kifordult a hasüregből. Szurás érte továbbá a jobb térdén és a bal hónaalja alatt is. A szurások késtől származnak. Rutar állapota olyan súlyos, hogy felgyógyulásában az orvosok nem bíznak. Rutar Giovannát apja kísérte a kórházba, aki elmondotta, hogy leányát tegnap délután vőlegénye sebesítette meg bosszúból, mivel Giovanna nem akart néhány nap óta vőlegényével beszélni. A szerencsétlen leányt ugyanis a napokban vőlegénye szóbeli sértésekkel illette. A kórház igazgatósága telefonon kérte a rendőrséget, hogy Rutar Giovanna hozzátartozóit táviratilag értesítse a sebesült életveszedelemes állapotáról. A rendőrség a késelés közelebbi részleteit nem ismeri, mivel ez a castelnuovoi járásbírószék területén történt s a leányt eddig nem lehetett kihallgatni.

— **Öngyilkos szakácsnő.** A via Ospedale 7. szám alatt levő „Monte Verde” vendég-

lőben egy idő óta Mlacsina Erzsébet 32 éves zombori illetőségű asszony mint szakácsnő volt alkalmazva. Tegnap reggel egy alkalmas pillanatban öngyilkossági szándékkal marólugot ivott. Jajgatására és nyöszörgésére figyelmessé lett a vendéglő személyzete, s néhányan a szerencsétlen asszonyt a kórházba kísérték. Állapota súlyos. Öngyilkosságának oka valószínűleg családi viszály.

— **A vagonhiány.** Az ősszel várható tömeges áru és terményszállítások, továbbá az államvasutakon folyamatban levő nagy beruházási munkálatokhoz szükséges anyagoknak állandóan nagy tömegben való szállítása a vasut teljesítő képességét oly mértékben fogják igénybe venni, hogy a kocsi állagának lényeges gyarapodása dacára is számolni kell a bekövetkezendő kocsihiánnyal. A kereskedelmi és iparkamara ez okból figyelmezteti az összes érdekeltet, de különösen a nagyobb kereskedelmi és iparvállalatokat, hogy a részükről elszállítandó szállítási időhöz nem kötött tömegáruk (épület és tűzifa, szén, só, érc, kő stb.) zömét még a nyár folyamán, mindenesetre azonban az erősebb őszi forgalom bekövetkezése előtt, lehetőleg szeptember hó közepe előtt szállítsák el.

— **Három pénzes zsák eltűnt.** A fiumei török konzulátushoz híradás érkezett, hogy napokkal ezelőtt Konstantinápolyban három ezer-ezer darab török aranylírát (egy török lira huszonöt korona) tartalmazó postaszák eltűnt. A konstantinápolyi Deutsche Bank ugyanis az ottani francia postával husz pénzeszsákot akart Szíriába küldeni. Mindegyik zsákban ezer darab török arany lira volt. A postahivatalban, kevéssel az expedálás előtt észrevették, hogy a nagyértékű zsákok közül három nyomtalanul eltűnt. A szigorú vizsgálatot megindították.

— **A telefon reformja.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés a telefon fejlesztése és a díjszabás módosítása ügyében kimerítő előterjesztéssel fordult Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszterhez, valamint Wekerle Sándor miniszterelnökhöz. Az egyesülés kifejtette, hogy a hazai telefon intézmény erősítése és fejlesztése nem tart lépést a forgalom növekedésével és az igények nagyobbodásával, a szükséges beruházások nem történnek kellő időben, hanem csak hosszas késéssel követi a már túrheterlenné vált visszasságokat. Az állami költségvetésben rendszerint beállított összeg csak arra elégséges, hogy némiképpen csökkenesse a hiányokat, de kielégítő állapot nem teremthet. E végből azt kérte az egyesülés, hogy bocsássák a kereskedelmi tárca rendelkezésére azt az összeget, amelyet a hazai telefonszolgálat kielégítő teljesítőképességének hosszabb időre való biztosítása a fejlődő forgalomhoz mérten igényel. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter az O. M. K. E. előterjesztésére a következő leirattal válaszolt:

A telefon fejlesztése és a telefondíjszabás ügyében folyó évi május 14-én 2224. sz. a. hozzámm, valamint a hazai telefon fejlesztésének céljaira szükséges rendkívüli beruházások tárgyában ugyanakkor 2225. sz. a. a miniszterelnök urhoz intézett felterjesztéseire a következőkben értesitem a kereskedelmi egyesületet: A hazai telefonhálózat nagyobbárványu fejlesztésének kívánatos voltát illetőleg a magam részéről is teljes mértékben is egyetértek az Egyesülés felterjesztésében mondottakkal. Sajnos azonban, az állam pénzügyi viszonyai nem engedik meg, hogy a többi fontos feladat mellett e célra nagyobb beruházásokat tehessenek. Ennek folytán elsősorban a telefonhálózat természetes fejlődésével kapcsolatban szükségessé vált munkákat kell végrehajtani, a kifejezésre juttatott igények fokozatos kielégítése pedig csak ezután jön sorra. E korlátokon belül mindenesetre gondom van arra, hogy a jelenlévő sorrendjében minden jogosult igény lehetőleg kielégítést nyerjen.

Ami a telefondíjszabás megváltoztatását illeti, ez irányban már komoly tanulmányok és bő anyag áll rendelkezésre és a vonatkozó javaslat is elkészült. Mindenesetre módot fogunk nyújtani az érdekelt szakköröknek és ezek közt a kereskedelmi egyesülésnek is arra, hogy az új díjszabás végleges megállapítása előtt az ügyhöz hozzászólhasson.

— **Az amerikai kivándorlók hazatelepítése.** A valkányi és a torontálszentgyörgyi határban két birtok van kijelölve arra a célra, hogy az amerikában megcsalódott és hazavágyó magyarok itt találjanak új otthonot. Rend-

szeres hazatelepítési akcióról van szó, mert igen nagy száma van azoknak, akik az új hazából hazavágyóknak és földet óhajtanának kedvező feltételek mellett szerezni. Ez birtok arra Darányi földművelésügyi minisztert, hogy már a múlt esztendőben egy új költségvetési tételt vett fel az amerikából hazatelepülni óhajtók segítésére. A gazdaszövetség dicsérendő buzgalommal támogatja a miniszter hazafias intencióit s ennek rövidesen konkrét eredménye is lesz, egyelőre a két torontáli nagybirtok parcellázása és telepítése révén.

— **Felmentett kerítőnő.** Marinich Magdalénát, egyik éjjeli mulatóhely külföldi származású üzletvezetőnőjét a rendőrség az erkölcsrendészeti szabályzat megsértéséért tudvalevőleg nyolc napi elzárásra és kitoloncolásra ítélte. Minthogy Marinich kerítéssel is foglalkozott, a rendőrség az iratokat a törvényszékhez tette át. A törvényszék ma foglalkozott Marinich ügyével s bizonyítékok hiányában Marinichot felmentette a terhére rótt vád alól. Az ügyészség a törvényszék felmentő ítélete ellen felebbezést jelentett be.

— **Letartóztatott szökevény katona.** A helybeli téparancsnokság átiratot infézett a rendőrséghez, melyben Tábori Dániel 24 éves újvidéki illetőségű honvéd letartóztatását kérte, aki a Károly román király nevét viselő hatodik honvédgyalogezred ötödik századából négy héttel ezelőtt megszökött. A rendőrségnek sikerült a szökevényt letartóztatni. Megállapították, hogy Amerikába akart szökni. Adták a katonai hatóságoknak.

— **Betéti könyvet talált.** Milcovich Péter fiumei napszámos a Corsón tegnap este 85 koronás betétről szóló postatakarékpénztári könyvet talált, amely Marco Mór névre volt kiállítva. Milkovich a takarékpénztári könyvet a rendőrségen letétbe helyezte.

— **A kikötőből.** Szeptember 14. érkezett: „Aristea” osztrák gőzös New-Castleből 2000 tonna köszénnel.

Indult „Goritia” osztrák gőzös Smirnába 30 tonna vegyesáruval, „Salzburg” osztrák gőzös Alexandriába 70 tonna vegyesáruval.

— **A közönség figyelmébe** ajánljuk ifj. Latcovich János jóhírű divatkereskedését (Fiume Kossuth Lajos utca 2), ahol mindennemű uri és női divatárucikk, fehérnemű, sétapálcák, ernyők, keztük stb. a legnagyobb választékban és igen jutányos áron kaphatók.

Távirat ◀▶ Telefon.

Wekerle Bécsben.

BÉCS, szept. 14. Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap este Bécsbe érkezett, de a lapok jelentésével ellentétben csak holnap jelenik meg a királynál kihallgatáson.

Bécsi lap a helyzetről.

BÉCS, szept. 14. A Neue Freie Presse ma azt a hírt közli, hogy a legutóbbi magyar minisztertanácson semmiféle irányban sem történt döntés. Wekerle tehát nincs abban a helyzetben, hogy a királynak a válságból való kibontakozásra javaslatot tegyen, hanem mindössze jelentést fog tenni a politikai helyzetről. A válság egyébiránt komoly s a döntés csak a királytól várható.

Bécsi tanácskozások.

BÉCS, szept. 14. Wekerle ma délelőtt felkereste Popovich Sándort, a magyar-osztrák bank kormányzóját akivel hosszasan tanácskozott. A bankkormányzóval folytatott értekezés után Wekerle Zichy Aladár grófot, a király személye körüli minisztert látogatta meg, aki a Wekerlével történt tanácskozás után délelőtt 11 órakor kihallgatáson jelent meg a királynál. Zichy Aladár gróf a nyár folyamán a tárcái keretében felmerült ügyekről tett jelentést a királynak. Wekerle végül Aehrenthal gróf külügyminisztert kereste fel, majd résztvett az Aehrenthal gróf elnöklésével megtartott minisztertanácson.

Kisiklott a fiumei gyorsvonat.

BUDAPEST, szept. 14. Az államvasutak igazgatóságának mai jelentése szerint a Budapest—Fiume között közlekedő 1006, számú gyorsvonat Somogyzó mellett sintörés miatt kisiklott. A gyorsvonat mozdonya, podgyász és hálókocsija kiukrott a sinekből. *Sebesülés nem történt.* Minthogy a pálya erősen megrongálódott, a forgalmat csak átszállással lehet tartantani.

A monarchia katonai**reformja.**

BÉCS, szept. 14. A „Zeit“ jól informált körökből szerzett értesülés nyomán közli, hogy illetékes körök már hónapokkal ezelőtt elhatározták az új katonai törvényjavaslatnak a magyar és osztrák parlament elé való terjesztését.

A két kormány között már folytak az irányban tárgyalások s legnagyobb részben megegyezés is történt, csak néhány államjogi tétel körül támadtak nehézségek. Az utóbbi hónapokban azonban Wekerle miniszterelnök a politikai válság miatt visszautasított mindenféle tárgyalást.

A „Zeit“ értesülése szerint ez az állapot így tarthatatlan. A reformok halasztása immár lehetetlen s a létszámemelést is meg kell végrehajtani. Az új magyar kormánynak a katonai törvényt be kell majd programjába venni. Az 1910 év folyamán — végzi a „Zeit“ úgy Magyarországon, mint Ausztriában napi rendre kell tűzni a katonai törvényt.

Összehívott**tartománygyűlések.**

BÉCS, szept. 14. A „Wiener Zeitung“ ma az isztriai, trieszti, dalmát, stájer, alsó ausztriai, salzburgi, vorarlbergi és galíciai tartománygyűlések összehívásáról szóló császári pátent közli.

A német hadgyakorlatok.

BÉCS, szept. 14. A király képviselőjében Ferenc Ferdinánd trónörökös ma reggel Salzburgból Merghentheimba utazott, hogy részt vegyen a német hadgyakorlatokon. Hötendorf Konrad gyalogsági tábornok, Brudermann lovassági főfelügyelő, akiket Vilmos német császár szintén meghívott a hadgyakorlatokra tegnap este Würzenburgon át Merghentheimba utaztak.

Főhercegi keresztelők.

KISTAPOLCSÁNY, szept. 14. József főherceg és Augusztina főhercegné legifjabb leányát ma reggel keresztelték meg a kistapolcsányi főhercegi kastély kápolnájában. A keresztelési szertartást Kohl Medárd dr. püspök végezte. Az újszülött a kereszttségben Mária Magdolna nevet nyerte.

Kolera Lengyel- és Kisoroszországban.

LEMBERG, szept. 14. Lozsból táviratozták, hogy tegnap egyik gyalogsági kaszárnyában koleragyanus tünetek közt megbetegedett 25 katona. A kolera továbbterjedésének megállítására a szükséges intézkedéseket megtették.

A Kieffben kitört kolera miatt egész Galiciában nagy óvintézkedéseket tettek a kolera járvány behurcolása ellen.

Vádbeszéd**a nagyszerb pörben.**

ZÁGRÁB, szept. 14. Az ügyész ma fejezte be vádbeszédét s arra kérte a bírót, hogy a nagyszerb pörben minden tekintet nélkül a törvény szigora szerint ítéljenek. Ezután

általános izgalom között előterjesztette vádindítványát, amelyben a pör öt fővadtöltőjára köztel általi halálbüntetés, a többi vádiottakra pedig tíz—husz évi súlyos börtön büntetés kimondását kéri.

Péksztrájk.

ARAD, szept. 14. Az összes aradi péksegédek helyzetük javítása végett ma sztrájkba léptek. Minthogy a mesterek nem hajlandók alkalmazottjaik követelését teljesíteni, a hatóságok rendzavarástól félnek. A rendőrség széleskörű óvintézkedéseket tett.

Peary 34 óráig maradt**az északi sarkon.**

LONDON, szept. 14. Newyorkból táviratozták, hogy a battleharbouri „Associated Press“ tvirati jelentése szerint Peary csupán egy eszkimó és egy Hanson nevű néger társaságában érte el az északi sarkot. Három másik társát a sarktól egy napi járásnyira hagyta vissza. Peary 34 óráig tartózkodott az északi sarkon.

Dr. Pachany A.

fogorvos áthelyezte lakását és rendel a szerb egyesület házában (Casa della Comunità szerbo-ortodossa) Via Porto 2.

Kobelt és Vidákovics

Bristol kávéháza

ABBZIA.

ESTÉNKÉNT

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányzenekara hangversenyez.

Utolsó hajó Fiuméba este 1/211 órakor.

„DE LA VILLE“SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
FUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —

Helybeli vendégek az étlapárakból

20% engedményt kapnak.

A kávéházban esténként HORVÁTH PALI
cigányzenekara GÁBOR kisbögös szólístá-
val hangversenyez.

TULAJDONOS:

ifjú BUDAI KÁROLY

Giacomuzzi -- Velence.

San Marco, Calle Vallaresso

Előkelő kávéház és bodega.

és nagy kávéház és vendéglő a

művészeti kiállítás parkjában.

Elsőrendű kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Mindennapi italom:**Szent István**

■ ■ védjegy ■ ■

Dupla Maláta

■ ■ Sör ■ ■

Üdit!

Gyógyit!

Mindenütt kapható.

Ügyes fiatal gyors- és gépiró

hosszabb gyakorlattal, ki az irodai teendőket minden ágában jártas és a magyar s német nyelvet bírja, állást keres azonnal való belépésre. Szíves ajánlatokat „Agilis“ jellegére a kiadóhivatalba kérek.

Könyvelő,

ki irodai munkát is végez helybeli gyárban azonnal felvétetik. Cim a kiadóban.

Kiadó lakás.

A Belvedere Superiore kiadó egy öt szobából álló minden modern kényelemmel felszerelt lakás, melynek külön kertje van. Kilátás a tengerre. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

A Standut Oel Company

Fiume Via Riva 2. I. emelet.

havi bérletet

nyit üzlethelyiségek és lakások állandó pormentesítésére, tisztogatására és szagtalan fertőtlenítésére kitűnő Standutin gyártmányával rendkívül mérsékelt reklámárak mellett.

Ugyancsak olcsó havi bérletben beeresztünk és fényesítünk szobákat Standut krémmel.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

terít meg feleinek.

A tőkekamatadót a bank önmaga viseli.

FILIPPOVICH EDE

Uri és női fodrász terme

Fiume, Deák-korzó 30. szám

külön női teremmel, hol fejmosás vilányos készülékekkel, hajfestés, manicure, pedicure és mindennemű haj- és fésülési munka kifogástalan jó és gyors kivitelben végeztetik.

Előkelő uri fodrász terem.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában Vicolo dell'Ospedale Casa Wurzer 1. em.

Cantrida „FIUME“ vendéglő

a fürdővel szemben.

Szép árnyékos kerthelyiség tekepályával kitűnő magyar és olasz konyha, jó ausztriai és stájer borok. Kőbányai polgári duplamalata sör.

Számos látogatásért esedezik

MANN HANS vendéglős

Bratovich G. N.

könyvkötészete átköltözött a Castello utca 9. számú Kucich-házba. Telefon sz. 766.

Minél számosabb megrendelésért esedezik továbbra is

Bratovich G. N.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUMÉ.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

**Ajánlunk: Amerikai íróasztalokat és irod. butorokat
Grammofonokat és lemezek**

legnagyobb választékban kicserélhető tüvel és tücszerelés nélkül,

messzehangzó lemezeket

termek és kerthelyiségek számára, továbbá

„detektív“-boltpénztárakat

csengettyű-alarmkészülékekkel, a mely a kézi pénztár megdézsmálását vagy betörést lehetetlenné teszi, végül

Wertheim-pénzszekrényeket

minden nagyságban készpénz és részletfizetésre árusít a

Tengermelléki Kereskedelmi Társaság Fiume, Corso 12 I. em.

Javítások elfogadtatnak.

MOHOVICH C. A.

FIUME Via Governo TRIEST Via Ponterosso 6

Alapított 1890-ben.

A látható írásu, világhírű

Underwood írógépek

vezérképviselete.

Modern irodaberendezések. - Amerikai butor. Másoló készülékek. - Mappák. - Bélyegzők. - Bádog- s email feliratok.

Mechanikai javító műhely.

**A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak
részvénytársaságának.**

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

Iroda: Urményi-tér 6. — Telefon szám 226.
Jégyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 5C fél literes palackot tartalmazó eredeti ládában

Vendéglősök rendelésre barna dupla malata sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Urményi-tér 6.

SPIRID MARCETTA

ORIENT

kávéháza

FIUME, Zichy tér 3.

Előzékeny kiszolgálás.

Minden este Sárközy Elemér cigányzenekara hangversenyez.

QUADRI KÁVÉHÁZ

VELENCE, Szt. Márkus-tér.

Csokoládé, tea, cukrászda, frissítő italok, likörök és finom borok.

A Velencét látogató magyarok találkozó helye.

ABBAZIA

Petriz Szálló és Étterem

(azelőtt ERTL.) Abbazia központjában.

Elegáns szobák. Elsőrendű konyha. Naponta friss halak. Kőbányai polgársör és pilzeni ősforrás. Válogatott borok.

Uj tulajdonos Petriz József. az Emma penzió tulajdonosa is.

FLORIÁN KÁVÉHÁZ

VELENCE Szt. Márkus-tér.

Elsőrendű kávéház. Az idegenek találkozó helye.

Kitűnő fagyalt alla napoletana. Tea, kávé, csokoládé, cukrásztermékek stb.

Előzékeny kiszolgálás.

Modern

hálószobák és ebédlő divánok

eladók

Garami József

kárpitós mesternél Corsia Deák 38.

Kalsdorfi Sauerbrunn

ásványviz. Nem feketíti meg a bort. Kapható az összes drógeriákban, üszerüzletben és gyógyszerárakban.

Képviseelő és főraktáros

Ponzeccchi R. U. - Fiume

Vicolo Bottai. Piazza Urményi 2. Telefon 777.

Hirdessen „A TENGERPART“ napilapban!

„A Tengerpart“ immár hatodik évfolyamban jelenik meg és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART“ minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart“ független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.